

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **H. Ö.**, zast. JUDr. Michalem Zemanem, advokátem se sídlem Plaská 623/5, Praha 5, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy**, se sídlem Kongresová 1666/2, Praha 4, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalované, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2023, čj. 3 A 28/2022-209,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se** v části směřující proti **výroku I.** rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2023, čj. 3 A 28/2022-209, **o d m í t á .**
- II. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2023, čj. 3 A 28/2022-209, **se ve výroku II. a III. ruší** a věc **se v tomto rozsahu vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce žil v bytě se svojí tehdejší partnerkou a jejich společným synem. Dne 28. 1. 2022 proběhla mezi žalobcem a jeho partnerkou hádka. Přivolané policejní hlídce partnerka žalobce sdělila, že ji žalobce tahá za vlasy, mlátí otevřenou dlaní do paže a sprostě jí nadává. Žalobce uvedl, že mezi nimi došlo k hádce kvůli způsobu léčení syna. Hlídka pojala podezření, že by mohlo docházet k domácímu násilí, a proto přivolala další hlídku. Té partnerka sdělila, že v 11 hod. jí začal žalobce hlasitě nadávat. Následně přišel soused, aby se ujistil, že je v pořádku a požádal o ztišení. Po jeho odchodu ji žalobce surově napadl. Způsobil jí bolestivé zranění na hlavě, ruce a předloktí. Agresivní chování trvá již 4 roky. V návaznosti na to policisté žalobce zajistili a převezli jej i jeho partnerku na místní oddělení.

Zde podala další vysvětlení a nad rámec již výše uvedeného dodala, že nikdy nebyla poraněna tak, že by potřebovala lékařskou pomoc. K napadení docházelo přibližně dvakrát za měsíc a situaci začala řešit pomocí konzultací v centru pro oběti domácího násilí. Policisté na místním oddělení poté mimo jiné pořídili fotografie modřiny na zadní části její pravé paže. Do spisu zařadili i fotografie pohmožděnin, které dříve pořídila sama partnerka žalobce.

[2] Téhož dne policista Obvodního ředitelství policie Praha 1, místní oddělení Holešovice, podle § 44 a násl. zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, vykázal žalobce ze společného obydlí i jeho bezprostředního okolí na dobu 10 dnů. Jak plyne z úředního záznamu o vykázání (čj. KRPA-34489-6/ČJ-2022-001120), žalobce svoji partnerku v posledních 4 letech slovně i fyzicky napadal; dopouštěl se vůči ní hrubého jednání, fackoval ji a tahal za vlasy a ruce. Tomuto jednání byl přítomen též nezletilý syn. Lze důvodně předpokládat, že agresivita žalobce bude postupem času narůstat a je obava, že se dopustí nebezpečného útoku proti zdraví své partnerky.

[3] Proti vykázání podal žalobce námitky. Tvrdil, že partnerku fyzicky nenapadl a už vůbec tak nečiní po dobu 4 let. Předložil řadu dokumentů, jimiž chtěl prokázat poklidný a spokojený vztah. Odůvodnění vykázání označil za nedostatečné, policie vyšla jen z tvrzení partnerky. Namítal řadu procesních pochybení i to, že byt je v jeho spoluvlastnictví s bratrem a partnerka k němu má pouze odvozené právo užívání. Žalovaná posoudila námitky ve sdělení z 2. 2. 2022 a vykázání žalobce neukončila. Existoval podle ní důvodný předpoklad, že tvrzení jeho partnerky jsou pravdivá. Zákonné podmínky k vykázání byly splněny. Námitky žalobce jsou irelevantní, neboť institut vykázání byl v dané situaci a době jediný fakticky možný. K prošetření námitek žalovaná též vyhotovila téhož dne úřední záznam.

II. Žaloba a rozsudek městského soudu

[4] Ve vykázání ze společného obydlí spatřoval žalobce nezákonný zásah, proti kterému se bránil žalobou u Městského soudu v Praze. Zpochybňoval důvody pro vykázání a nesouhlasil ani s procesním postupem policie. Mimo jiné namítal, že u vykázání nebyl přítomen tlumočnický do turečtiny. Policejní orgán jej nepoučil o charakteru vykázání ani o možnosti na místě podat námitky. Vykázání ani nebyla přítomna nezúčastněná osoba. Při jednání u soudu též zpochybnil své zajištění; mohl být vyzván, aby se na policejní stanici sám dostavil.

[5] Městský soud předně dospěl k tomu, že návrh na přezkum zajištění byl uplatněn až po uplynutí zákonné lhůty, proto žalobu v této části výrokem I. v záhlaví označeného rozsudku odmítl. Ve zbytku (v části týkající se vykázání) pak žalobu výrokem II. zamítl. Vyšel předně z toho, že k vykázání dle § 44 a násl. zákona o policii je nutná existence „důvodného předpokladu“ budoucího ohrožení chráněných hodnot. Konfrontace vykazované osoby se zjištěnými skutečnostmi není nutnou podmínkou vykázání. Není tedy pochybením, jestliže s ohledem na konkrétní okolnosti policista vykáže útočníka, aniž by ho k důvodům vykázání blíže vyslechl a dal mu možnost se obsáhle vyjádřit. K existenci důvodného předpokladu pro vykázání městský soud uvedl, že policisté přistoupili k vykázání za situace, kdy partnerka žalobce měla na paži viditelnou podlitinu. Uvedla, že ji žalobce napadl, že stupňující se domácí násilí trvá již čtyři roky, a že spolupracuje s centrem pro oběti domácího násilí. K tomu doložila fotografie modřin a obtisků lidské ruky na svém

pokračování

těle. Podle policistů měla viditelně obavu za přítomnosti žalobce přiznat, že je přivolala. Podle soudu hrozilo pokračování násilných projevů v domácnosti a pouze vykázaní mohlo zajistit, že se obdobný incident nebude opakovat. Domácnost navíc obývalo nezletilé dítě.

[6] Městský soud nepřisvědčil ani námitce, podle které úřední záznam o vykázaní neobsahoval dostatečné odůvodnění. Jedná se o tzv. faktický pokyn, a nikoliv rozhodnutí, a nelze klást na míru a precizaci jeho odůvodnění přísné požadavky. Splnění zákonných podmínek pro vykázaní je následně přezkoumáváno při rozhodování o námitkách. Obvodní soud pro Prahu 7 navíc nařídil předběžné opatření, kterým fakticky vykázaní žalobce prodloužil.

[7] Jde-li o procesní pochybení policie, zde se městský soud neztotožnil s námitkou týkající se tlumočení do turečtiny. Policie s žalobcem komunikovala v angličtině, kterou ovládá. Po celou dobu zásahu se řídil pokyny policistů a nijak neavizoval problém s porozuměním. K samotnému vykázaní (které je potřeba provést bez zbytečného odkladu) ani k předcházejícímu zásahu v bytě žalobce nebyla přítomnost tlumočníka zapotřebí. Co se týče dokumentů, které byly žalobci předloženy v češtině, soud připustil, že ne všechny mu byly doslovně přeloženy. Žalobce však sám uvedl, že měl možnost bez omezení komunikovat s tlumočnicí do angličtiny a vyžádat si doslovné tlumočení. Policistům se nezmínil, že by obsahu nerozuměl; z jeho jednání vyplynul opak. V soudním řízení pak ani neuvedl žádné konkrétní negativní důsledky toho, že mu dokumenty nebyly tlumočeny doslovně. Podpis na poučení vykázané osoby a úředních záznamech je totožný s jeho podpisem. Z toho, že si žalobce nepamatuje, že by dokumenty podepsal či převzal, nelze vyvozovat pochybení policie. Není rozhodné ani to, zda byly dokumenty žalobci předloženy o několik minut později, než je na nich uvedeno. Vadou není ani to, že mu byl předán dokument týkající se zajištění nikoliv vykázaní. Z poučení vykázané osoby podepsaného žalobcem je navíc zřejmé, že byl poučen o svých právech (včetně podání námitek).

[8] Policie nepochybila ani tím, že nezajistila přítomnost nezúčastněné osoby. Smyslem jejího přibrání je její následné případné vyslechnutí jako svědka. V daném případě však vykázaní proběhlo až po převozu na policejní služebnu, kde její přítomnost již nebyla zapotřebí. Městský soud se neztotožnil ani s tím, že by vyhodnocení námitek žalobce bylo nepřezkoumatelné. Žalovaná sice pochybila, neboť své úvahy ohledně přezkumu námitek podrobně rozvedla v úředním záznamu, zatímco ve sdělení zaslaném žalobci se omezila na stručné odůvodnění. To však nezpůsobuje nezákonnost vykázaní, protože postup policie v rámci jednoho celku byl přezkoumatelný a neposkytoval prostor pro libovůli. S vypořádáním jednotlivých námitek se soud ztotožnil. Za pouhou spekulaci pak označil obecně formulovanou námitku žalobce, podle níž by postup policie mohl být ovlivněn předsudky vůči Turkům.

III. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalované a další stanoviska účastníků

[9] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost.

[10] **Stěžovatel** předeslal, že o jeho protiprávním jednání vůči partnerce nebylo rozhodnuto, byť napadený rozsudek v bodě 73 tvrdí opak, což odporuje principu presumpce neviny. Poukazoval též na judikaturu a zprávy veřejného ochránce práv, městský soud však

dané právní názory nereflektoval. Konkrétně namítá, že nebyly naplněny podmínky pro vykázaní a kritérium důvodného předpokladu. Vůči partnerce se nedopouštěl protiprávního jednání a fyzicky ji nenapadl. Domníval se, že je na policii kvůli hluku a že ji volal soused, se kterým má spory. Policie žádala po stěžovateli podepsat listiny, kterým nerozuměl. Hodiny čekal na policejní stanici, policie s ním nekomunikovala, nedala mu možnost se k věci vyjádřit a nevěděl, co se děje. Když chtěl na radu svého zástupce založit do spisu krátké písemné vyjádření, policista to odmítl. Důvody pro vykázaní vyplývají pouze z tvrzení jeho tehdejší partnerky. To se navíc dozvěděl až z obsahu spisu, jelikož v úředním záznamu o vykázaní nejsou zdroje uvedené. Fotografie ve spise jsou nekvalitní, nedatované a ani není zřejmé, zda je ne nich vůbec jeho partnerka. Modřina se navíc udělá až po 48 hodinách. Tehdejší partnerka si sice útoky údajně nahrávala a zapisovala, ale není zřejmé, proč je nepředala policii. Je navíc influencerkou a nahrávací zařízení umí perfektně ovládat. Podání námitek (o němž nebyl ani poučen) neslouží k tomu, aby se mohl k věci vyjádřit. Bod 60 napadeného rozsudku je navíc nepravdivý. Ve spisu není jediná zmínka o tom, že by policista obešel sousedy a tři z nich mu sdělili, že slýchávají křik muže a křik (pláč) ženy.

[11] Před jednáním u soudu dne 27. 1. 2023 stáli všichni vyslýchaní (policisté, policejní tlumočnice a zástupkyně žalované) v hloučku a radili se. Stěžovateli se situace jednoznačně jevila tak, že se domlouvají na tom, jak mají vypovídat. Někteří ze svědků uvedli, že by si na celou situaci nevzpomněli a zástupkyně žalované jim ji „oživila“. Minimálně jeden z nich uvedl, že mu byl před jednáním předložen záznam o vykázaní, aby si věc připomněl. Aktivně tedy docházelo k ovlivňování svědků. Stěžovatel městskému soudu navrhl provést důkaz záznamem z chodby před jednací síní, ale soud tento důkaz neprovedl a stěžovatel jeho provedení opětovně navrhuje.

[12] Tlumočnice stěžovateli netlumočila doslovně a standardem odpovídajícím soudnímu tlumočnickovi. Podle městského soudu si měl stěžovatel vyžádat doslovné tlumočení. Pokud ale česky nehovoří, nemohl překlad verifikovat. Eliška Janouškovcová ani nesložila tlumočnický slib, který je přitom základním předpokladem pro to, aby mohla před správním orgánem tlumočit i osoba nezapsaná v evidenci tlumočnicků. Napadený rozsudek se chybějícím tlumočnickým slibem vůbec nezabývá, ačkoliv sám poukazuje na judikaturu, podle které je složení tlumočnického slibu základem zákonnosti tlumočení. Tlumočníka přímo do turečtiny se policisté ani nesnažili kontaktovat a stěžovateli nedali možnost, aby se pokusil tlumočníka kontaktovat sám. Stěžovatel zpochybňuje též závěr o tom, že z kvality tlumočení nevyvozuje žádné negativní důsledky. Tlumočnice též odmítla sdělit policejnímu orgánu jeho vyjádření. Stěžovatel celkově nevěděl, co se děje a byl zmatený. Kvalita tlumočení celkově ovlivnila průběh vykázaní. Městský soud sice poukázal na to, že stěžovatel měl možnost telefonovat se svým zástupcem, ten však žádný z dokumentů neviděl. Stěžovatel dále nesouhlasí s tím, aby mu městský soud kladl k tíži, že možnou nepravost podpisů nevznesl již v námitkách. Od všech dokumentů, které podepsal, žádal kopie. Obdržel však jen tři dokumenty.

[13] Žalovaná i městský soud rozlišují vykázaní na místě a vykázaní na policejní stanici; pokud k vykázaní dochází až na policejní stanici, tak podle nich není třeba účast nezúčastněné osoby. To považuje stěžovatel za nezákonné. V takovém případě by totiž byl institut nezúčastněné osoby obsoletní, jelikož by pro policii bylo jednodušší si osobu, která má být vykázána, vždy odvést na policejní stanici a vykázat ji až tam. Uvedená argumentace

pokračování

žalované se navíc objevuje až u soudu. Policista (zjevně formálně) argumentoval pouze obavou z prodlení, ta ale nebyla naplněna.

[14] Ve sdělení o posouzení námitek se žalovaná zabývala jedinou námitkou (spoluvlastnickým právem k bytu). Vykázání mělo podle sdělení vyplývat ze skutečností ve spisu, ke kterým však neměl přístup. V námitkách jasně uvedl, že se vůči tehdejší partnerce nedopustil protiprávního jednání. Vyhodnocení námitek bylo podle něj nepřezkoumatelné. Úřední záznam o prošetření námitek mu nebyl zaslán a jeho obsah ani nebyl zkopírován do uvedeného sdělení. Pokud by se nebránil u soudu, neměl by možnost se s faktickým posouzením námitek seznámit. Navrhl doplnit dokazování o zjištění, kdy byly dané dokumenty vypracovány.

[15] Stěžovatel též tvrdí, že nerozšířil žalobní návrh a nedomáhal se vyslovení toho, že bylo nezákonné také zajištění.

[16] **Žalovaná** ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že kasační námitky již vypořádal napadený rozsudek, s nímž se ztotožňuje (k osvědčení existence důvodného předpokladu pro vykázání konkrétně odkázala na jeho bod 89). Odkázala také na svá předešlá vyjádření. Zdůraznila preventivní povahu policejního vykázání a zopakovala skutečnosti, ze kterých policejní orgán existenci důvodného předpokladu dovodil. Vykázání se nezakládalo pouze na subjektivních informacích a výpovědích ohrožené osoby. Zmínila také nutnost upřednostnit zájem nezletilého dítěte a vymezila se vůči tvrzení stěžovatele o tom, že vzájemný vztah ve společné domácnosti byl mocensky vyrovnaný. Z předložené komunikace s bratrem stěžovatele je zřejmé, že věděl, že se jedná o vykázání na dobu 10 dní. Osoby zachycené na předložené fotografii z chodby soudu se znají ze služební činnosti. Nebyl tedy důvod, aby předstírali, že tomu tak není. Při výslechu svědků přitom nikdo neuvedl, že jim případ zástupkyně „oživila“; pouze zmínili, že případ na chodbě probírali, aby si ho připomněli. O tom, že policista odmítl převzít jeho písemné vyjádření, se stěžovatel zmínil až před soudem. Navíc policista, který vykázání provedl, vypověděl, že jemu stěžovatel žádné stanovisko nepředal. Stěžovatel nepožadoval tlumočení do tureckého jazyka. Argument o chybějícím poučení též vznesl až v průběhu soudního řízení. Jednání stěžovatele také nasvědčuje tomu, že celou situaci chápal a zasahujícím policistům rozuměl. Sám navíc před soudem uvedl, že se k některým částem předložených dokumentů vracel a požadoval jejich opětovné tlumočení. Mobilní telefon měl po celou dobu u sebe a nebylo mu bráněno s kýmkoliv komunikovat.

[17] Žalovaná dále uvedla, že stěžovatel byl pro podezření ze spáchání přestupku též zajištěn. V námitkách proti vykázání ani neuváděl, že mu nebyl předložen dokument s poučením vykázané osoby. Sám stěžovatel potvrdil, že podepsal celkem minimálně čtyři dokumenty. Tomu, že by stěžovatele o možnosti podat námitky informoval až později jeho zástupce, odporuje tvrzení samotného stěžovatele. Jeho vyjádření u soudu také potvrzuje, že byl srozuměn s tím, že se jedná o domácí násilí. Žalovaná se také ztotožnila s městským soudem, jde-li o chybějící nezúčastněnou osobu. Zopakovala též svá vyjádření ohledně stěžovatelem tvrzené nepřezkoumatelnosti vyhodnocení námitek.

[18] **Stěžovatel v replice** k vyjádření žalované zopakoval, že k vykázání nedošlo na základě objektivních skutečností, nýbrž jednostranných tvrzení jeho partnerky. Údajné domácí násilí bylo vyvráceno i znaleckým posudkem v opatrovnickém řízení. I zasahující policisté

se shodli na tom, že stěžovatel nebyl agresivní. Ze spisu není jasné, kdy, kým a zda vůbec byli kontaktováni sousedé. Stěžovatel zopakoval, že na policejní stanici seděl mnoho hodin. Námitky proti vykázání nemůže posuzovat někdo, kdo vykázání osobně nebyl přítomen. Ze záznamu z jednání dne 27. 1. 2023 podle stěžovatele jasně plyne, že svědci tvrdili, že jim věc „oživila“ zástupkyně žalované. Již samotné tvrzení žalované o tom, že případ na chodbě probírali a četli si úřední záznam, aby si jej připomněli, považuje za „nekorektní“. Zdůraznil též, že není úkolem advokáta plnit poučovací povinnost za žalovanou. Je zvláštní, že si policista, který provedl vykázání, musel prostudovat úřední záznam, aby si na případ vzpomněl, ale na druhou stranu si bezpečně vzpomněl, že mu stěžovatel žádné vyjádření nepředal.

[19] Zopakoval i argumentaci týkající se tlumočení. Zákon nehovoří v souvislosti s nezúčastněnou osobou jen o vykázání, nýbrž i o úkonech souvisejících (tedy i těch, které probíhaly v jeho bytě). Přibrání nezúčastněné osoby mohlo pomoci jednak k posouzení hmotněprávních předpokladů pro vykázání, a jednak k posouzení otázky kvality tlumočení, podpisu dokumentů a snahy stěžovatele se k věci vyjádřit. Stěžovatel nesouhlasí ani s tím, že by k vyhodnocení námitek došlo na základě úředního záznamu z 2. 2. 2022. Jemu byl doručen pouze přípis, který je nepřezkoumatelný. Žalovaná navíc odkazuje na zjištění, ke kterým došla až po vykázání stěžovatele. Stěžovatel dále poukázal na vyjádření svého bratra, matky, sestry a nejlepšího přítele v jiné věci, která jsou příznivá vůči němu a kritická vůči jeho partnerce a její matce. Upozornil mimo jiné též na výsledky online testu zaměřeného na zvládání vzteku a zprávu psychologa. Stěžovatel je štíhlý a nesportuje, zatímco jeho bývalá partnerka byla vrcholovou sportovkyní. Stěžovatel též připojil usnesení Úřadu městské části Praha 7 z 12. 6. 2023, sp. zn. SZ MČ P7 053141/2022/MJ, kterým bylo zastaveno řízení o přestupku proti občanskému soužití (následně překvalifikovanému na ublížení na zdraví). To se týkalo situace předcházející příjezdu policistů do bytu stěžovatele.

[20] **Žalovaná** v reakci na to uvedla, že z předloženého usnesení vyplývá pouze to, že nebylo možné násilné jednání prokázat, nikoliv že by k němu nedošlo. Úřad městské části tak rozhodl v pochybnostech ve prospěch obviněného. Nezabýval se navíc všemi útrapami partnerky stěžovatele a měl k dispozici s ohledem na posuzování jejích zranění pouze fotografie.

[21] **Stěžovatel** ještě v návaznosti na toto vyjádření doplnil, že je důležité, že se celá situace jinému orgánu jeví diametrálně odlišně. S ohledem na okolnosti případu mu měla být dána možnost se k věci vyjádřit. Žalovaná navíc předpokládala, že stěžovatel bude mít možnost se v turečtině vyjádřit v přestupkovém řízení, a tedy presumovala vedení takového řízení.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[22] Stěžovatel svou obsáhlou kasační argumentaci (doplňovanou ještě v replikách k vyjádření žalované) rozčlenil do několika samostatných okruhů zaměřených především na neosvědčení existence důvodného předpokladu pro vykázání, dále na otázky spojené s postupem policie (zejm. tlumočení, předání dokumentů stěžovateli a nedostatky poučení), nepřítomnost nezúčastněné osoby při vykázání a též nepřezkoumatelnost vypořádání jeho námitek proti vykázání ze strany žalované.

pokračování

[23] Nejvyšší správní soud se s ohledem na povahu některých dílčích tvrzení stěžovatele zabýval nejprve přípustností uplatněných námitek (část IV.1 tohoto rozsudku). Ve vztahu k přípustným kasačním námitkám pak v části IV.2 a IV.3 tohoto rozsudku posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

IV.1 Nepřípustné kasační námitky a odmítnutí části kasační stížnosti

[24] Kasační stížnost lze podat jen z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. Kasační stížnost podaná z jiných důvodů je nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s., stejně tak jako kasační stížnost, opírající se o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským (městským) soudem, ač tak mohl učinit. Stěžovatel musí reagovat na argumentaci krajského soudu a uvádět, z jakých důvodů jsou závěry, které soud v napadeném rozsudku uvedl, nesprávné. Musí tedy vylicit, kterých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl soud vůči němu dopustit v procesu vydání rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž ozřejmit svůj právní názor na to, proč se má jednat o nezákonnost (rozsudek rozšířeného senátu NSS z 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, a rozsudek NSS z 24. 1. 2023, čj. 6 As 358/2021-38, bod 11). Pokud tak neučiní a pouze znovu zopakuje námitky, které uvedl v řízení před krajským soudem, aniž by jakkoliv reflektoval jeho argumentaci, pak za předpokladu, že uvedené námitky krajský soud vypořádal a nelze v jejich opakování spatřovat setrvání na dříve vznesené argumentaci, která je nadále schopná obstát proti závěrům krajského soudu, nejsou takové námitky přípustné (usnesení NSS z 10. 9. 2009, čj. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS; z 15. 9. 2009, čj. 6 Ads 113/2009-43; nebo z 14. 6. 2016, čj. 1 As 271/2015-36, body 10-14). Lze dodat, že obecně formulované námitky, ze kterých není zřejmé, z jakého konkrétního důvodu stěžovatel rozhodnutí soudu napadá, také nejsou přípustné (usnesení NSS z 26. 4. 2023, čj. 8 As 163/2021-59).

[25] Stěžovatel v kasační stížnosti v rámci mnoha svých dílčích námitek a tvrzení mimo jiné poukázal na předsudečnost policistů vůči tureckým mužům. Obdobně argumentoval již před městským soudem, který k tomu ovšem uvedl, že se jedná o pouhou spekulaci (body 140 a 141 napadeného rozsudku). V kasační stížnosti stěžovatel nepředestřel žádnou konkrétnější argumentaci směřující k tomu, že postup policie byl těmito předsudky skutečně ovlivněn. Pouze jej popisuje (včetně navazujících vyjádření žalované), vymezuje se vůči němu a uvádí, že se „nelze ubránit dojmům“, že byly při rozhodování o vykázání přítomné předsudky. Pouhý „dojem“ stěžovatele nicméně nemůže představovat reakci, kterou by se mohl Nejvyšší správní soud zabývat a přezkoumávat v tomto směru závěry městského soudu. Tato část kasační argumentace je proto nepřípustná.

[26] Při jednání před městským soudem jeden z policistů uvedl, že mluvil se sousedy již v den zásahu, což městský soud reflektoval v bodě 60 napadeného rozsudku. Stěžovatel v kasační stížnosti tuto část odůvodnění napadá s tím, že ze spisu nevyplývá, že by policista se sousedy ten den skutečně hovořil. V tomto směru je nicméně třeba zdůraznit, že uvedený bod napadeného rozsudku je součástí reprodukční části odůvodnění. Ze samotného posouzení věci městským soudem (viz zejména bod 98 rozsudku) není zřejmé, že by při posuzování existence důvodného předpokladu s uvedenou skutečností pracoval. Stěžovatel tedy zpochybňuje skutečnost, ze které závěry městského soudu nevychází, a tato námitka se tak míjí s rozhodovacími důvody napadeného rozsudku, a proto také není přípustná.

[27] Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítá, že úřední záznam o vykázání nebyl dostatečně odůvodněn. Touto otázkou se zabýval městský soud v bodě 103 napadeného rozsudku. Zdůraznil především, že se jedná o faktický pokyn a na míru a precizaci jeho odůvodnění nelze klást neakceptovatelně přísné požadavky. Odůvodnění v něm sice obsaženo musí být, ale může být stručné, a širší prostor pro případné odůvodnění provedení vykázání poskytuje následné rozhodování o námitkách. S tímto závěrem však stěžovatel v kasační stížnosti nijak konkrétně nepolemizuje a pouze cituje části judikatury, resp. zpráv veřejného ochránce zpráv s tím, že je městský soud nereflektoval. Jde-li tedy o otázku požadavků na podobu odůvodnění vykázání a náležitostí úředního záznamu o něm (nikoliv věcnou správnost či úplnost takového odůvodnění, k tomu viz níže), stěžovatel konkrétně netvrdí, v čem zmíněné úvahy městského soudu neobstojí, resp. jakou část stěžovatelem citovaných závěrů městský soud nereflektoval. Texty citované stěžovatelem se obecně týkají požadavků na odůvodnění úředního záznamu o vykázání, městský soud však jejich východiska v napadeném rozsudku nijak nepopřel. Ani v této části se tedy nemůže jednat o přípustnou kasační argumentaci.

[28] Dále stěžovatel argumentuje tím, že policisté se ani nepokoušeli kontaktovat tlumočníka do turečtiny. S námitkou chybějícího tlumočníka do tureckého jazyka se však městský soud vypořádal v bodech 107 a násl. napadeného rozsudku. V tomto směru s odkazem na rozsudek NSS ze 7. 6. 2017, čj. 3 Azs 134/2017-17, mimo jiné uzavřel, že účastníkům správního řízení nemusí být nutně tlumočeno do jeho mateřského jazyka, přičemž stěžovatel neavizoval jakýkoliv problém s porozuměním jazyku anglickému. Tlumočení do angličtiny nespojil s nutností nejprve kontaktovat tlumočníka do turečtiny, a ani jím citovaný rozsudek o takové povinnosti nehovoří. Z argumentace stěžovatele není zřejmé, jak tyto konkrétní závěry městského soudu zpochybňuje, tedy ani tato část kasační argumentace nemůže být přípustná.

[29] Pro úplnost lze dodat, že stěžovatel v průběhu kasačního řízení též vyslovil pochybnost v tom smyslu, že námitky proti vykázání posuzoval někdo, kdo mu nebyl přítomen. To se podle něj vylučuje s tvrzením, že je pro závěr o existenci důvodného předpokladu klíčové, jak se měla situace jevit policistům. Takovou námitku však stěžovatel v řízení před městským soudem neuplatnil, ač tak zjevně mohl učinit. Ani tato část kasační argumentace tak není přípustná.

[30] V samostatné části kasační stížnosti pak stěžovatel poukázal i na to, že v řízení před městským soudem nenavrhoval rozšíření žaloby o posouzení zákonnosti svého zajištění. Ani u této (z hlediska podstaty sporu okrajové) otázky nicméně nejsou dány důvody pro to, aby se Nejvyšší správní soud přezkumem postupu městského soudu zabýval. V rámci posouzení projednatelnosti kasační stížnosti (jejích částí) se totiž musí předně zabývat i otázkou její tzv. subjektivní přípustnosti (usnesení NSS z 20. 12. 2012, čj. 1 Ans 17/2012-33). Subjektivní oprávnění podat kasační stížnost totiž svědčí jen tomu účastníkovi, v jehož neprospěch vyznívá poměření nejpříznivějšího výsledku, který krajský (městský) soud pro účastníka mohl rozhodnutím založit, a výsledku, který napadeným rozhodnutím skutečně založil, je-li zároveň způsobená újma odstranitelná tím, že kasační soud napadené rozhodnutí zruší (usnesení NSS z 19. 11. 2013, čj. 1 Ans 16/2013-46). Rozšířený senát NSS pak v usnesení z 26. 3. 2020, čj. 9 Afs 271/2018-52, č. 4024/2020 Sb. NSS, potvrdil, že pro posouzení oprávněnosti stěžovatele podat kasační stížnost není podstatné, jakého výsledku řízení před krajským soudem se dovolává (pokud vůbec), ale jaký výsledek je pro něj objektivně

pokračování

nejpriznivější. V situaci, kdy stěžovatel navrhuje, že mělo být namísto nepříznivého rozhodnutí vydáno jiné nepříznivé rozhodnutí, je klíčové právě poměrování možných výsledků. Z toho důvodu splňují kritérium subjektivní přípustnosti typicky případy, kdy soud vydá rozsudek (meritorní rozhodnutí) namísto toho, aby řízení zastavil, a tím zhorší pozici stěžovatele (rozsudek NSS ze 17. 10. 2023, čj. 8 Azs 87/2023-38, č. 4542/2024 Sb. NSS, bod 16). O takový případ se však v projednávané věci nejedná; městský soud zde otázku zákonnosti zajištění nijak meritorně neposuzoval. Při poměření nejpriznivějšího výsledku, který městský soud pro stěžovatele mohl v tomto směru založit, a výsledku, který svým výrokem skutečně založil, pak zahrnutí odmítavého výroku do napadeného rozsudku nevychází hůře, než pokud by z hlediska výroku rozsudku soud tuto otázku vůbec nezohlednil. Ani tato část kasační argumentace tak není přípustná. Vzhledem k tomu, že tato část kasační stížnosti míří proti oddělitelné části napadeného rozsudku (jeho výroku I.), Nejvyšší správní soud v této části kasační stížnosti odmítl.

IV.2 Vady řízení před soudem a nepřezkoumatelnost rozsudku

[31] Z přípustných námitek se vzhledem k logice kasačního přezkumu Nejvyšší správní soud zabýval v první řadě námitkami směřujícími k nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku a k jiným tvrzeným vadám řízení před soudem, které mohly mít podle stěžovatele za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[32] V souvislosti s možnými vadami řízení před soudem stěžovatel v kasační stížnosti předně poukazuje na to, že se v dané věci svědci před jednáním u městského soudu navzájem ovlivňovali před jednací síní ohledně svých výpovědí. Pochybení městského soudu pak v návaznosti na to spatřuje i v tom, že neprovedl důkaz kamerovým záznamem z chodby soudu. Vzájemné domlouvání svědků, jak budou vypovídat, má podle stěžovatele plynout z jím předložené fotografie z chodby soudu. K tomuto okruhu námitek je nutno v první řadě zmínit, že otázku nevěrohodnosti svědků v důsledku konverzace na chodbě stěžovatel vznesl již při samotném jednání u městského soudu (dne 27. 1. 2023). Při tomto jednání se pak soud dotazoval svědků mimo jiné právě i na to, co na chodbě probírali. Výše uvedené pak přímo reflektuje městský soud také v bodě 63 odůvodnění napadeného rozsudku. V tomto směru tedy nelze postupu městského soudu nic vytknout. Je zřejmé, že si sám byl výše uvedeného vědom a přihlížel ke stěžovatelem nyní zdůrazňované skutečnosti (tedy že spolu svědci hovořili). Tomu tak soud mohl přizpůsobovat také samotné otázky, které svědkům kladl (což ostatně mohl činit i stěžovatel), stejně tak s tímto vědomím jejich výpovědi také mohl hodnotit. Lze dodat, že svědci také byli poučeni o významu jejich výpovědi a o trestních následcích pro případ křivé výpovědi. Stěžovatelem přiložená fotografie pak z povahy věci nemá ani potenciál prokázat, že k ovlivňování svědků došlo, nýbrž opět nanejvýš to, že mezi sebou svědci hovořili; tedy skutečnost, která byla známá již městskému soudu v průběhu jejich výslechu. Neprovedením důkazu spočívajícím v záznamu z chodby soudu se městský soud vypořádal v bodě 77 odůvodnění napadeného rozsudku. Ze záznamů z jednání i z odůvodnění rozsudku vyplývá, že městský soud vycházel z toho, že svědci spolu před jednací síní hovořili. Zmíněný záznam by tedy nemohl prokázat nic jiného než to, co bylo městskému soudu již známo. Ze stejných důvodů by pak zjevně bylo zcela nadbytečné, pokud by daný důkaz měl provádět Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti (jak stěžovatel v kasační stížnosti též navrhuje). Procesnímu postupu městského soudu tedy není v této souvislosti co vytknout a daná část kasačních námitek tak není důvodná.

[33] Již shora shledal Nejvyšší správní soud nepřipustnou související část kasační argumentace, podle níž městský soud nereflektoval stěžovatelem odkazovanou judikaturu a zprávy veřejného ochránce práv. K tomu lze dodat, že pokud mířila tato část kasační stížnosti též k nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, je k tomu možno uvést pouze tolik, že městský soud zde srozumitelně shrnul právní úpravu vykázaní podle zákona o policii a s ním souvisejících institutů, přičemž vyšel i z existující judikatury. Přestože výslovně necituje stěžovatelem zmiňované zprávy veřejného ochránce práv, zabýval se komplexně všemi aspekty vykázaní, včetně těch, na které stěžovatele upozorňoval. V této souvislosti je třeba upozornit na to, že městský soud nebyl povinen reagovat na každou dílčí argumentaci uplatněnou stěžovatelem a tu obsáhle vyvrátit. Jeho úkolem bylo uchopit obsah a smysl žalobní argumentace a vypořádat se s ní, což může učinit i tak, že proti ní postaví vlastní ucelený argumentační systém, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68, nebo rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2009, čj. 9 Afs 70/2008-130). Nejvyšší správní soud neshledal, že by některá argumentační východiska stěžovatelem citované judikatury (zpráv veřejného ochránce práv) městský soud pominul. Navíc stěžovatel nijak neupřesňuje, které konkrétní citované argumenty měl městský soud v této souvislosti opomenout. Ani v tomto směru tedy daná část kasační argumentace nemůže být důvodná.

[34] Nedostatky odůvodnění napadeného rozsudku spatřuje stěžovatel i v tom, že o jeho protiprávním jednání vůči jeho partnerce sice nikdo nerozhodl, avšak v bodě 73 rozsudku je tvrzen opak. Jedná se podle něj o nepravdivé tvrzení, které odporuje principu presumpce neviny uplatňovanému i v přestupkovém právu. K tomu Nejvyšší správní soud předesílá, že projednávaná věc nespadá do oblasti správního trestání a především ze stěžovatelem odkazovaného bodu rozsudku neplyne nic o jeho protiprávním jednání. Městský soud zde toliko uvedl, že „*závěř, že společné bydlení žalobce a jeho partnerky bylo z důvodu tělesného nebo duševního násilí pro partnerku nesnesitelné, ostatně již přijaly obecné soudy a přezkoumal Ústavní soud (viz zejména bod 17 usnesení ze dne 19. 7. 2022, sp. zn. I ÚS 1272/22)*“ a učinil tak navíc jen v rámci části odůvodnění popisující průběh řízení před soudem (konkrétně třetí ústní jednání). Navazoval tím na předchozí bod odůvodnění týkající se některých dalších důkazních návrhů stěžovatele.

[35] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku stěžovatel namítá také v rámci okruhu kasačních námitek týkajících se nedostatků tlumočení. V této souvislosti konkrétně upozorňuje na to, že již v řízení před městským soudem namítal, že tlumočnice (Eliška Janouškovcová) nesložila tlumočnický slib, a tedy že nebyl splněný zákonný předpoklad pro tlumočení. Městský soud se však touto otázkou podle stěžovatele nezabýval.

[36] Podle konstantní judikatury se za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů považuje mimo jiné takové rozhodnutí, v němž nebyly vypořádány všechny žalobní námitky; dále rozhodnutí, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč právní argumentaci účastníka řízení soud považoval za nedůvodnou a proč žalobní námitky považoval za liché, mylné či vyvrácené (rozsudky NSS z 28. 8. 2007, čj. 6 Ads 87/2006-36, č. 1389/2007 Sb. NSS, z 23. 6. 2005, čj. 7 As 10/2005-298, č. 1119/2007 Sb. NSS, či z 11. 8. 2004, čj. 5 A 48/2001-47, č. 386/2004 Sb. NSS). Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost se pak považuje mimo jiné takové soudní rozhodnutí, jehož odůvodnění je vystavěno na rozdílných a vnitřně rozporných právních hodnoceních téhož skutkového stavu či pokud jsou jeho

pokračování

výroky vnitřně rozporné nebo z nich nelze zjistit, jak vlastně soud rozhodl (rozsudek NSS z 25. 4. 2013, čj. 6 Ads 17/2013-25).

[37] Nejvyšší správní soud v nyní projednávané věci v návaznosti na shora uvedenou kasační námitku především nemohl přehlédnout, že stěžovatel při jednání u městského soudu dne 31. 1. 2023 mimo jiné (prostřednictvím svého zástupce) výslovně uvedl, že *„zásadní pochybení [...] je i to, že tlumočnice [...] zde sama uvedla, že si není jistá, zda skládala tlumočnický slib ve smyslu zákona o tlumočnících. Obsahem správního spisu tento slib není. [...] Dle našeho názoru tedy objektivně tlumočnický byl přibrán nesprávně, v rozporu se zákonem“*. Výslovná reakce městského soudu na tuto argumentaci stěžovatele však v odůvodnění napadeného rozsudku chybí. Nejvyšší správní soud se proto zabýval tím, zda lze odpověď na danou část argumentace stěžovatele dovodit z kontextu odůvodnění napadeného rozsudku, resp. jeho jiných částí (lze dodat, že z předložených spisových podkladů složení tlumočnického slibu skutečně neplyne). Otázku tlumočnického slibu zmínil městský soud v bodě 108 napadeného rozsudku. Ten je sice systematicky zařazen do části odůvodnění označené jako *„Absence tlumočení do tureckého jazyka“*, nicméně v rámci této části odůvodnění rozsudku se městský soud zabýval právě i tlumočením do angličtiny, které prováděla shora uvedená tlumočnice. Ve zmíněném bodě odůvodnění nicméně městský soud s odkazem na judikaturu v této souvislosti uvedl pouze tolik, že složení tlumočnického slibu je předpokladem k tomu, aby mohl správní orgán k tlumočení ustanovit osobu, která sice v seznamu tlumočnicků zapsaná nebyla, ale u níž měl za to, že je dostatečně odborně způsobilá k překladu. Městský soud se však zde již nijak nezabýval tím, zda byl v projednávané věci tento předpoklad naplněn, přestože to stěžovatel výslovně zpochybnil.

[38] Jde-li pak o kontext odůvodnění napadeného rozsudku, z něhož by bylo možno náhled městského soudu na danou otázku dovozovat, zde lze poukázat na bod 109 napadeného rozsudku, podle něhož se stěžovatel *„po celou dobu zásahu řídil pokyny policistů a nijak neavizoval jakýkoliv problém s porozuměním. Neprohlásil tedy, že by neovládal jazyk, kterým s ním policie jednala. Nebylo proto ani zapotřebí přibrání tlumočnicka.“* Podle bodu 111 rozsudku městského soudu pak stěžovatel *„měl možnost s tlumočnicí bez omezení komunikovat a vyžádat si doslovné tlumočení. Této možnosti využil u dokumentu, který považoval za nejdůležitější“*. S ohledem na citované části odůvodnění (týkající se různých fází průběhu vykazání a jemu předcházejících úkonů) tedy ani není zřejmé, zda ve vztahu ke stěžovatelem vznesené otázce převažuje náhled městského soudu, podle něhož přibrání tlumočnice vlastně vůbec nebyla třeba (a je pak bezpředmětné hodnotit správnost postupu jejího přibrání k tlumočení v dané věci), nebo naopak podle něj bylo přibrání tlumočnice nutné, a v návaznosti na to je třeba hodnotit, zda k procesnímu pochybením ze strany policie v této souvislosti došlo, resp. jak se mohlo případně projevit v samotném věcném posouzení důvodnosti vykazání. I pokud by tedy citované pasáže odůvodnění rozsudku měly představovat reakci městského soudu na shora uvedenou námitku stěžovatele, nebylo by vzhledem k jejich vzájemnému rozporu možno dospět k závěru o přezkoumatelnosti rozsudku.

[39] Nelze dát za pravdu stěžovateli, který v kasační stížnosti taktéž tvrdí, že sama tlumočnice při jednání dne 27. 1. 2023 uvedla, že slib nesložila. Tlumočnice zde totiž uvedla pouze to, že si na danou skutečnost již nepamatuje. Stěžovateli je však nutno přisvědčit v tom, že odůvodnění napadeného rozsudku s ohledem na výše uvedené skutečně nenaplnuje požadavky vymezené shora označenou judikaturou, a městský soud tedy napadený rozsudek

zatižil vadou nepřezkoumatelnosti, neboť na zmíněnou argumentační linii nereagoval. Jakkoliv může mít Nejvyšší správní soud pochopení pro městský soud v tom, že pro něj mohlo být značně obtížné orientovat se ve spleti řady tvrzení stěžovatele (doplňovaných i při opakovaných jednání), nezbyvá než poukázat na to, že zákon v řízení o zásahové žalobě koncentraci žalobních námitek nepředpokládá. V této souvislosti považuje navíc Nejvyšší správní soud za nutné zdůraznit, že podmínka složení tlumočnického slibu u osob vykonávajících jednorázově tlumočnickou činnost není prostou formalitou. Vyplývá přímo z § 26 odst. 3 zákona č. 354/2019 Sb., o soudních tlumočnících a soudních překladatelích, podle něhož taková osoba *před složením slibu nesmí provést tlumočnický úkon*, přičemž *o složení slibu vyhotoví orgán veřejné moci zápis*. Složením slibu se na tuto osobu hledí jako na soudního tlumočníka nebo soudního překladatele a ta na sebe tímto přebírá povinnosti vyplývající ze slibu, zejména dodržování právních předpisů, povinnost mlčenlivosti, nestranný, včasný a řádný výkon činnosti. V projednávané věci může být otázka (ne)složení tlumočnického slibu (resp. otázka tlumočení jako taková) o to významnější, že vykázaní podle § 44 a násl. zákona o policii nepředchází žádné formalizované řízení, nýbrž policie k němu přistupuje na základě důvodných předpokladů, které se obvykle odvozují právě z vyjádření dotčených osob.

IV.3 Další kasační námitky

[40] Důsledkem výše popsané vady napadeného rozsudku musí být jeho zrušení z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Tato vada pak brání tomu, aby se Nejvyšší správní soud mohl zabývat některými dalšími kasačními námitkami, které v dané věci stěžovatel uplatnil. Pro popsané nedostatky odůvodnění se především Nejvyšší správní soud v této fázi řízení nemůže zabývat samotnou podstatou sporu, tedy posouzením otázky existence důvodů pro vykázaní stěžovatele, resp. hodnocením jednotlivých skutečností, na nichž policie jeho vykázaní založila. Není totiž zřejmé, zda k pochybení při tlumočení došlo, resp. jak se takové případné pochybení mohlo na závěrech police projevit. Případný závěr o procesním pochybení při přibrání tlumočníka pak může mít vliv nejen na samotné věcné posouzení důvodnosti vykázaní, ale též na hodnocení námitek týkajících se některých dalších stěžovatelem namítaných procesních pochybení policie (zejména navazující námitky související s tlumočením; podoba a dostatečnost poučení stěžovatele ze strany policie; nepřijetí dokumentu od stěžovatele, kterým ještě před vykázaním měl vyjadřovat svůj nesouhlas s postupem policie).

[41] Povaha vady odůvodnění napadeného rozsudku naopak nebrání Nejvyššímu správnímu soudu v tom, aby se i s přihlédnutím k hospodárnosti dalšího řízení vyslovil k těm kasačním námitkám stěžovatele, jejichž posouzení nemůže být případným procesním pochybením žalované při tlumočení ovlivněno.

[42] V tomto směru nelze za důvodnou předně považovat tu část kasační argumentace, v níž stěžovatel poukazuje na nepravost jeho podpisu na některých dokumentech, které mu policie předložila. Městský soud se touto argumentací již zabýval, a to především v bodech 113 a násl. napadeného rozsudku. Stěžovatel však setrvává na své argumentaci, a i v kasační stížnosti namítá „možnou nepravost“ některých svých podpisů. Tato jeho (hraničně přípustná) argumentace je však značně obecná a především spekulativní. Na základě toho, jaké dokumenty stěžovatel podle svých tvrzení obdržel od policie v kopii, resp. na základě jím popisovaných nepatrných rozdílů v podpisu (linie podpisu a jeho tenčení), nelze bez

pokračování

dalšího zpochybnit zákonnost napadeného rozsudku. Prokazování toho, zda stěžovatel poslal svému zástupci jen některé z dokumentů, pak také sama o sobě nemůže prokázat nepravost jeho podpisů na jiných dokumentech. Z kontextu odůvodnění kasační stížnosti je navíc zřejmé, že stěžovatel touto částí kasační argumentace míří i k otázce nedostatečného poučení ze strany policie, kterou se však Nejvyšší správní soud v tomto řízení nezabývá.

[43] Stěžovatel v kasační stížnosti dále napadá závěry městského soudu týkající se nepřibrání tzv. nezúčastněné osoby. Městský soud zde především podle stěžovatele rozlišuje dvojí vykazání (tj. v bytě a na služebně), což nemá oporu v zákoně. Ten navíc hovoří i o souvisejících úkonech, za které se dají považovat i úkony, které probíhají v bytě (nikoliv pouze na služebně). K tomu Nejvyšší správní soud předně uvádí, že městský soud v bodě 126 napadeného rozsudku vskutku hodnotí především postup policistů v bytě stěžovatele s tím, že ti zde zasahovali primárně kvůli hlášenému (probíhajícímu) domácímu násilí. Prvotním úkolem zasahující hlídky bylo zjistit, zda na místě dochází (případně došlo) k jednání, které naplňuje znaky přestupku či trestného činu, a ochránit jeho oběť. Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem v tom, že v takovém případě nelze požadovat, aby hlídka zasahující v případě hlášeného (právě probíhajícího) domácího násilí nejprve sháněla nezúčastněnou osobu, a teprve následně vstoupila do bytu. Za takových okolností prodlení skutečně hrozilo (podle § 47 odst. 2 zákona o policii *při provádění úkonů souvisejících s vykazáním policista zajistí přítomnost nezúčastněné osoby; to neplatí, hrozí-li nebezpečí z prodlení*). Stejně tak se v návaznosti na výše uvedené Nejvyšší správní soud nemůže se stěžovatelem ztotožnit v tom, že by městský soud rozlišoval dvojí vykazání. Z popisu skutkových okolností projednávané věci a zdůraznění významu úkonů uskutečněných v bytě stěžovatele, jak jej městský soud provedl, nelze bez dalšího (navíc dosti uměle) dovozovat vytvoření různých kategorií vykazání.

[44] Jistě není důvod zpochybňovat závěry plynoucí ze stěžovatelem odkazované judikatury a odborné literatury, podle níž význam nezúčastněné osoby spočívá mimo jiné i v tom, že později v soudním řízení může vystupovat jako svědek. K tomu je však nutno dodat, že účel institutu nezúčastněné osoby směřuje primárně k úkonům, které se týkají například místního ohledání, a nikoliv výpovědi oběti, porízení lékařské zprávy či vydání rozhodnutí (srov. rozsudek NSS z 31. 3. 2009, čj. 5 As 84/2008-81, č. 1859/2009 Sb. NSS). Institut nezúčastněné osoby tedy ani nemá primárně sloužit k ověřování kvality tlumočení či toho, zda byly podepsány některé dokumenty (jak stěžovatel argumentuje v nynější věci). Není ani rolí nezúčastněné osoby zpochybňovat, jak policista, který provedl vykazání, hodnotí zjištěné skutečnosti. Ostatně i odborná literatura, kterou v této souvislosti stěžovatel v kasační stížnosti cituje, jako typický příklad nezúčastněných osob uvádí sousedy. Jejich přítomnost při úkonech policie na služebně již pak vskutku nedává s ohledem na výše uvedené příliš smysl.

[45] Poukazuje-li stěžovatel v této souvislosti na to, že by se institut nezúčastněné osoby mohl stát obsolentním, pokud by policie formálně prováděla vykazání až na služebně, lze k tomu uvést pouze tolik, že tento zjednodušující pohled stěžovatele nijak nezohledňuje okolnosti dané věci. Vykazání osoby bude začasné natolik skutkově specifické, že lze jen obtížně zobecnit, kdy je nutno k vykazání přistoupit již na místě a kdy je tak naopak případnější učinit až později (např. právě až na policejní služebně pro provedení jiných policejních úkonů). Jiný význam bude mít například přibrání nezúčastněné osoby při vykazání v nepřítomnosti vykazovaného, a především pak ne o každém vykazání se

rozhoduje v reakci na zásah policie z důvodu aktuálně probíhajícího (tvrzeného) domácího násilí, kdy současně existuje podezření ze spáchání přestupku (či dokonce trestného činu), a to navíc za přítomnosti nezletilého. Lze se ztotožnit se stěžovatelem v tom, že není možné, aby policie formálně přizpůsobovala okolnosti vykázání tomu, aby nemusela nezúčastněnou osobu přizvat. Stěžovatel však v této věci ani v kasační stížnosti nepředestřel žádné její konkrétní okolnosti, které by v tomto směru účelovosti postupu policie svědčily, resp. s přihlédnutím k nimž by neměl obstát závěr městského soudu, který v dané otázce v této věci postup policie aproboval.

[46] Nepřítomnost nezúčastněné osoby při vykázání je s ohledem na citované znění zákona nepochybně výjimkou a její neúčast by měl policejní orgán odpovídajícím způsobem vysvětlit. V tomto směru by nepochybně bylo vhodnější, pokud by policie v dané věci v úředním záznamu nepřítomnost nezúčastněné osoby vysvětlila detailněji a více ji individualizovala. Již městský soud nicméně v odůvodnění napadeného rozsudku vysvětlil, že v případě policejního vykázání jde o faktický pokyn a na míru a precizaci jeho odůvodnění nelze klást neakceptovatelně přísné požadavky (bod 103 rozsudku). Ostatně sám stěžovatel v kasační stížnosti nemíří primárně do nedostatečnosti odůvodnění ze strany policejního orgánu, ale spíše na to, že se podle něj liší odůvodnění nepřítomnosti nezúčastněné osoby ze strany policie a následné vysvětlení žalované a městského soudu. Jak již však Nejvyšší správní soud nastínil shora, hrozba nebezpečí z prodlení jako důvod nepřibrání nezúčastněné osoby a popis průběhu konkrétního vykázání, resp. doplnění jeho vysvětlení (s ohledem na převoz stěžovatele i jeho partnerky na policejní služebnu, resp. zajištění stěžovatele), se nijak absolutně nevylučují. Ani v tomto směru tedy neshledal Nejvyšší správní soud pochybení městského soudu, které by svědčilo nezákonnosti napadeného rozsudku.

[47] Samostatný okruh kasační argumentace pak v dané věci směřuje i vůči vyhodnocení námitek proti vykázání. Stěžovatel konkrétně poukazuje na to, že ve sdělení o posouzení námitek je vypořádána pouze jedna jeho námitka (týkající se otázky vlastnictví bytu). Městský soud hodnotil toto odůvodnění ve spojení s úředním záznamem o vyhodnocení námitek, avšak podle stěžovatele představuje vyhodnocení námitek pouze jemu adresované sdělení, a nikoliv úřední záznam, k němuž neměl přístup.

[48] Ve vztahu k této otázce již městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku připustil (viz bod 138 rozsudku), že žalovaná pochybila, pokud své úvahy ohledně vypořádání námitek podrobně rozvedla v úředním záznamu, zatímco ve sdělení zaslaném stěžovateli se omezila pouze na stručné odůvodnění. Byť zákon výslovně nestanoví, zda a jakým způsobem má žalovaná vykázanou osobu vyrozumět o zamítnutí námitek a jeho důvodech, je podle městského soudu žádoucí, aby tak učinila v maximální možné míře. Těmto výchozím úvahám městského soudu jistě není třeba cokoli vytknout. Korigovat je nicméně třeba jeho navazující závěry. Městský soud totiž dále dovozuje, že na celý postup při provádění vykázání, a tedy i vypořádání námitek, je nutno nahlížet jako na jeden celek. V tomto směru však nepřesně nereflektuje závěry rozsudku NSS z 5. 12. 2013, čj. 9 Aps 11/2013-39, na který sám v odůvodnění napadeného rozsudku odkazuje. Tento rozsudek totiž jednotu nahlížení na celý proces vykázání použil v tom smyslu, že v důsledku nedostatečného vypořádání námitek proti vykázání je třeba konstatovat nezákonnost zásahu (vykázání) jako celku. I v tomto ohledu je totiž vzhledem k závažnosti důsledků vykázání pro vykazovanou osobu nutno vyloučit prostor pro libovůli správního orgánu, což je

pokračování

zároveň hlavním smyslem institutu podání námitek jako takového (viz zejména bod 41 odkazovaného rozsudku). Tyto závěry tedy není možné vykládat tak, že lze jako na jeden celek pohlížet také na sdělení o posouzení námitek na jedné straně a úřední záznam o tomto posouzení na straně druhé. Přítomnost úředního záznamu ve spise v dané věci nepochybně může být důležitá pro posouzení toho, zda se žalovaná námitkami stěžovatele dostatečně zabývala, a zda tedy je v konečném důsledku možné vyhodnocení námitek přezkoumat (a tím tedy také zabránit možné libovůli správního orgánu). Jinou otázkou však je možnost stěžovatele se s důvody vypořádání námitek seznámit a případně se vůči takovému vypořádání (soudně) bránit. V tomto ohledu Nejvyšší správní soud zdůrazňuje význam možnosti vykázané osoby seznámit se s důvody zamítnutí námitek, a to právě již jen z důvodu zvážení případné právní obrany (to v dané věci platí i přesto, že k vypořádání námitek nedochází v rámci rozhodnutí ve formálním slova smyslu).

[49] Nejvyšší správní soud se proto v návaznosti na výše uvedené zabýval tím, zda přes shora popsany nesoulad mezi úředním záznamem a sdělením zaslaným stěžovateli, resp. nepřesnou aplikaci judikatury městským soudem, může obstát závěr napadeného rozsudku, podle něhož se žalovaná námitkami stěžovatele zabývala dostatečně. Na tomto místě je třeba zdůraznit, že sdělení o vypořádání námitek nepředstavuje správní rozhodnutí (viz výše), a nemůže tak být úkolem správního soudu z úřední povinnosti posuzovat jeho nepřezkoumatelnost. Pokud se stěžovatel domnívá, že nebyly jednotlivé jeho námitky dostatečně vypořádány, je na něm, aby konkretizoval, které konkrétně (či v jakém rozsahu) má na mysli. V tomto směru stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že ve sdělení o posouzení námitek je vypořádána pouze námitka týkající se vlastnictví bytu a žádnou jinou námitkou se sdělení nezabývá. S tím však nelze souhlasit, neboť ve sdělení se žalovaná zabývá mimo jiné právě i otázkou existence důvodného předpokladu, která je v dané věci klíčová. Byť je sdělení oproti úřednímu záznamu stručnější, jádro argumentace žalované je z něj zřejmé. Je třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud zde nemůže za stěžovatele domýšlet, jaké konkrétní námitky případně zůstaly opomenuty případně měly být vypořádány detailněji. Ostatně sám stěžovatel v kasační stížnosti dále (věcně) polemizuje s tím, zda k jeho vykázaní mohlo dojít na základě podkladů, které jsou právě v tomto ve sdělení zmíněny. Jak plyne z již výše uvedeného, Nejvyšší správní soud se věcně otázkou zákonnosti vykázaní stěžovatele v tomto řízení nezabýval, tedy blíže nehodnotil ani tuto argumentaci stěžovatele. Lze z ní nicméně dovozovat, že sám stěžovatel připouští, že i zmiňované sdělení odůvodnění ve vztahu k podstatě věci obsahovalo.

[50] Pro úplnost pak lze dodat, že s ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud ani neshledal důvod „doplnit dokazování“ ohledně času vzniku úředního záznamu, resp. sdělení žalované. Nejenže není zřejmé, že by v této podobě danou otázku stěžovatel uplatnil v řízení před městským soudem (§ 104 odst. 4 s. ř. s.), především by ale z hlediska výše uvedených závěrů bylo jakékoliv zjišťování uvedené skutečnosti v kasačním řízení nadbytečné.

V. Závěr a náklady řízení

[51] Nejvyšší správní soud tedy s ohledem na výše uvedené předně shledal část kasačních námitek stěžovatele nepřipustnou. Vzhledem k tomu, že některé z takových námitek mířily do oddělitelné části napadeného rozsudku (výrok I. týkající se zásahu spočívajícího v zajištění stěžovatele), Nejvyšší správní soud v této části kasační stížnost odmítl. Přestože pak shledal většinu přípustných námitek nedůvodnou, s ohledem na výše popsané

nedostatky odůvodnění rozsudku městského soudu dospěl k závěru, že kasační stížnost je ve vztahu k části týkající se zásahu spočívajícímu ve vykázaní stěžovatele z bytu důvodná. Zrušil proto napadený rozsudek podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku II. a i ve výroku III., který je na výroku II. závislý a jímž městský soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. V tomto rozsahu Nejvyšší správní soud věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V něm je městský soud v souladu s § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právními závěry uvedenými v tomto rozsudku.

[52] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne v souladu s § 110 odst. 3 větou první s. ř. s. městský soud v novém rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 22. listopadu 2024

Milan Podhrázký
předseda senátu